

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 3829	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering Trondheim	Gradering
Kommer fra ..arkiv Næringsdepartementet	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Spetalen gruber, diverse kart og notater				
Forfatter		Dato 1969	Bedrift	
Kommune Kongsvinger	Fylke Hedmark	Bergdistrikt Østlandske	1: 50 000 kartblad 20152	1: 250 000 kartblad
Fagområde Historisk	Dokument type	Forekomster Spetalen.		
Råstofftype Malm/metall	Emneord Fe			
Sammendrag				

Spetalen Gruber .

1. Bergrettigheter.

Ved utmålsforretning i 1873 ble det tildelt 11 gruvefelter , hvorav 5 rektangulære, hvert på 8855 m² og 6 lengdeutmaal hvert 280 m etter leiestedets strøkretning.

Utenfor disse felter ligger flere gruver og skjerp , hvorhos den samme slags jernmalm (hematit) viser seg i betydelig videre utstrekning, opp til 3 km. fra de tidligere d evne hovedforekomster .

Hovedfeltet ble sist oppmutet den 27.12.1956 som følger:

1. Anv. - Stormyrgruben - i nærheten av bureis. eg i Sidselruds skogs utmark, gnr.31-bnr.9. Funnpunkt mrk. 4.
2. Anv. - Neskjerpsynken - i Spetalens skogs utmark, gnr.37-bnr.2,4 og 18.
3. Anv. - Dypgruben - i Spetalens skogs utmark , gnr.37-bnr.2,4 og 18.
4. Anv. - Hjemmegruben - i Spetalens skogs utmark, gnr.37-bnr.2,4 og 14.
5. Anv. i grøften til Stollmunningen , gnr.37- bnr.2,4 og 13.
6. Anv. - Krystallen - , en gammel synk i utmark under gården Huvenes, gnr.36-bnr.24-25, ca. 500 m nord for Storgruben . Funnpunkt er synkens sydside.
Grunneier: Anne Huvenes.

Prøvestuff: Hematitt og jernglimmer.

~~Det opprettholdes nå ingen rettigheter på Spetalen gruber. (1961)~~

Rapporter.

Av bergmesterens uttalelse til Til akskommisjonen , dat. 20.5.1938 siteres:

"Spetalen Gruber er i tidligere år drevet av Odals jernverk som i tiden fra 1708 til 1835 og fra 1870 til 1877 brøtt jernmalm i en rekke gruber på sydsiden av Glomma. Etter foreliggende opp over ble det i disse årene produsert ca. 35 tusen tonn råjern, hvortil anslagsvis skal være medslået ca. 30-40.000 tonn jernmalm. En rekke gruber var i drift nemlig Hengruberne, Storgruben, Myrgruben o.a., avhvilke spesielt Storgruben har utstrakte dagbryninger hvorav fremgår at malmbeforekomsten har været av ganske betydelige dimensjoner. Men de store nu skogbevoksede platåer ved gruben viser seg å være berghalder hvorfor det tilsynelatende under driften har været nødvendigt å skelne ut store partier uholdigt gods.

I feltet forövrigt opptreder malmen i rene jernglans (hematitt) striper av vekslende tykkelse , konko dant med gnelsens strök og tilsynelatende linseformigt utviklet såvel efter strök som fald innen en nord-syd strykende sone. Denne sone skal ha en bredde på opp til 2 km, og innen denna opptreder malmalinerne med større eller mindre avsetninge.

Malmstriperne er meget rene , fri for svovel og fosfor og med et jerninnhold av ca. 70 %. Det er således en verdifull malm som ved et eventuelt salg kan opnå en meget høj pris.

Men malmpresenten i det utbrutte gods er tilsynelatende ikke stor og driften vil krave kostbare undersøkelsesarbeider for å finne de forskjellige malmlinser innen den malmførende sone, hvorved driftsomkostningerne vil bli høie. "

Det vises forøvrigt til følgende rapporter berørende i Bergarkivet, N. G. U., Trondheim:

Repport nr.277, dat. 23.10.1905. Forfatter: Bergmester L.Meinich.

Repport nr.278, dat. 26.10.1911. Forfatter: Geolog Carl Morton.

1961.

Jnr. 2136/59. J. S.

Ann. 50. 54/1959.

Bilag 2.
SPETALEN

Berømmelse av 20. 8. 1959. / Kristian Enger, Galtedal.

Der med vedlegg tilsendt til Kongsvinger Politiskammer, under henvisning til nedenstående bemerkninger:

1). Den angjelende anmeldelse angår det følgende anklagings:

1. Hefseruten.
2. Vækenullst.
3. Hestevandringen.
4. Myrgruben.
5. Stone Spetalen grube.

2). Det er bare innkrevet gebyr for en anmeldelse.
Gebyret til staten blir for 1959 kr. 15,- (enkrone), med politisk tilleggsgebyr kr. 10,- (enkrone) for en anmeldelse.
I nærværende tilfelle skal det innkreves totalt påalt kr. 25,- + kr. 100,- = kr. 125,-.

3). Anmelderen skal, i henhold til bergverkslovens § 1, søke om å fannstede for de anmeldte delviskrivninger, og likeledes navnlig to vitner som kan påvise funnstedene.
I nærværende tilfelle søvner han dette.

Anmeldelsen bør imidlertid returnert hertil med fornødne tilleggsopplysninger og korreksjoner.

Østlandske bergvesenetsarbeide, Oslo,
17. september 1959.

[Signature]
Hoffmeyer.

10. SEP. 1959

J. nr. 2136/59.

Tilbakesendes med vedlegg Østlandske bergvesenetsarbeide, Jernbanetorget 11, Oslo 1, 1det nummer beskrivelse av funnstedene og kart, samt oppgave over vitner, følger vedlagt fra Kristian Enger, sammen med innkommet protest.

Statens gebyr kr. 75,-, er berikket med 1 stempelmerke pålagt gjensparten til Kristian Enger, mens Politiskammerets gebyr, kr. 100,-, er kassaført her.

Kongsvinger Politiskammeret, 9. Ia. 1959.

[Signature]
Ottar Aasen.

3 vedlegg.

[Signature]
Mikael Nass.

for 839/69 K. 2

KONGSVINGER POLITIKAMMER

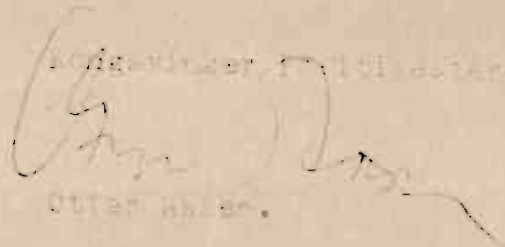
J. nr. 2136/61.

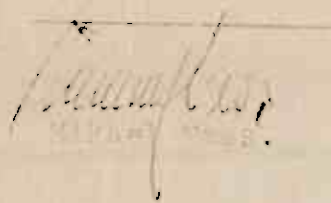
Herr Borgmesteren i Hollandske Konsulatet,
Kongstenget 1,

Oslo 11.

anmeldelse av bryllup.

Velkommen over landet og til Norge. Vi ønsker for
Ederes bryllup, og for at det skal bli en lykkelig
og fruktbar bryllupsreise. Vi ønsker også at Ederes
barn skal bli en lykkelig og fruktbar person.

Kongsvinger 11.11.1961.

Guttorm Hagen.

Kongsvinger 11.11.1961.

2 vedlegg.

2/36
Kong. 69.

Galterud 28. august 1969.

Lensmannen i Kongsvinger,
2200 Kongsvinger.

Anmeldelse av mutting.

Med dette anmeldes krav om mutting av sænrlige gamle nedlagte gruber på min skog - Grubetal, en gr. 37, bnr. 42 og 4 i Kongsvinger.

1. 2. 3.
Det gjelder Heimgruben, Vaskenullet, Hestevædringen, Myrgruben og Store Spetals grube.

Den sistnevnte grube ligger delvis på Asbjørn Bjelaets grunn.

Arbedigst

Kristian Enger
Kristian Enger

Blir sendt politimesteren i Kongsvinger, Kongsvinger, som formentlig rette vedkommende under henvisning til Lov angående Bergverksdriften av 14/7 1842 § 7, (jfr. L. 9/3 1917 § 2) og § 10. Kristian Enger er gjort kjent med lovens §§ 7 og 10. Han leverte denne "Anmeldelse av mutting" hit idag 28/8 kl. 1445.

Kongsvinger lensmannskontor den 28/8 1969

Meierberg
Meierberg

xH

Meierberg
Meierberg

Målestokk: 1:8000

Stømmer og Sidselrud skogene

Pl. Monsrud

Pl. Dala
Hansbråtan

Konstlinan

Spetalsgraven

Stab

Aurebeken

Skiftet
Fløttjærn

Åa

Åsum, Gulli og Huvnes skog

Kart over Skyrud
og Spetals skog
med grube feltet

Skyrudgårdens
innmark

Tappa

Nystuen

Ømundstuen

Kongsvinger politikammer,
2200 Kongsvinger.

Mutineanmeldelse av 28. august 1969.

Politikammerets skriv av ~~28~~ 3. oktober d.d.:

En vedlegger kart over Grubeteigen hvor de tre hovedfunn er inntegnet og benevnt. Kartet er nylig utferdiget av Det norske Skog-selskap og forutsettes å være det mest korrekte kart over funn-området som eksisterer.

Vaskehullet og Hestevandringen sogner til Heimgruben og kan for øvrige beskrives slik:

Vaskehullet er endepunkt for en stol som har sitt utløp på Ole Pedersens skog (tidligere Berthe Mellands skog). Herfra i sydøst retning, og i en lengde av 60 skritt, ligger Hestevandringen. Navnet kommer av at pumpingen ble utført ved hestevandring hvis beliggenhet ennå avspeiler seg i terrenget. I syd - sydøst retning fra Hestevandringen, og i en avstand av 150 skritt, ligger selve Heimgruben hvis synk i dagen er ca. 40 meter og beliggende i syd - nord retning.

Myrgruben består av to synk hvorav det søndre befinner seg 20 skritt nordøst fra delrays mot Ole Pedersens skog. Denne delråysen ligger i kanten av den gamle malmvegen fra Spetalsgruben til Teppa.

Spetalsgruben - også kalt Storgruben - ligger som anført på kartet. Der består av to synk i dagen, men det må vel antas at disse synkene løper sammen i dybden. Gammel seterveg går mellom synkene. Delråysen mellom Ashjørn Bjølseths skog og Grubeteigen går over det vestre synk.

Samtlige synk unntatt Vaskehullet er fylt med vann.

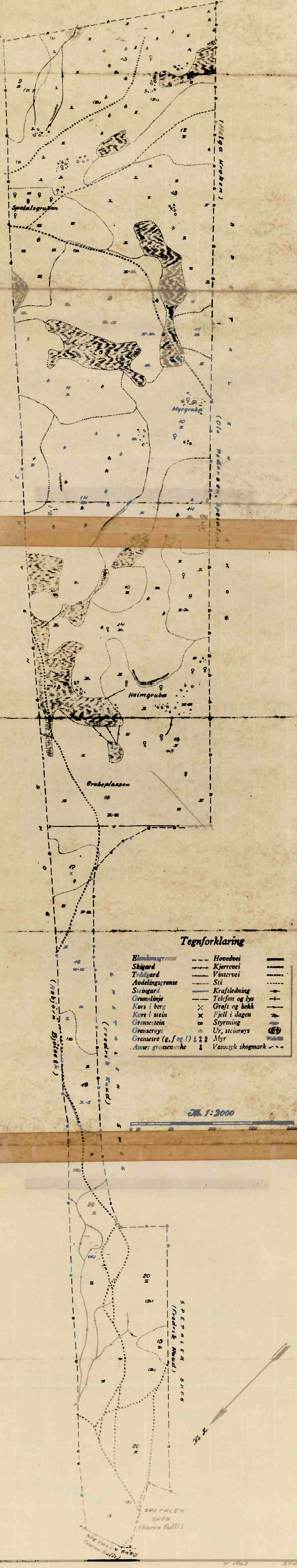
Alf Aasun og Anton Maarud kan påvise funnstedene.

Med hilsen

Kristian Enger
Kristian Enger.

1969

GRUBETEIGEN SKOG YINGER

Tegnforklaring

Elendingsgrense	--- Hovedvei	=====
Skigard	--- Kjerrevei	-----
Trådgard	--- Vintervei	-----
Avdelingsgrense	--- Sti	-----
Steingard	--- Kraftledning	-----
Grunnlinje	--- Telefon og lys	-----
Kors i berg	× Grøft og bekk	-----
Kors i stein	× Fjell i dagen	-----
Grensestein	□ Styrting	-----
Grensesteins	□ Ur, steinrøys	-----
Grensesteir (g, f og l)	□ Myr	-----
Annet grensemerke	□ Vanusyk skogmark	-----

M 1:2000

Nb. N.

Herr Asbjørn Bjørseth,

114 Gatterud.

som delvis grunneier til Store Skjeltun grube, overenskommet
med dette kystlende motingsbureauet.

Gatterud 20. august 1969.

Kristian Enger.

Nedre Luvn, mandag 15 sept 1969.

Dette bør bli borte like for J. & Hides stift
lørdag 15. sept. 1969.

Skrevet sendes i retur.

Kristian Enger får "møtte" på egen grunn;
ikke på underskrift.

Asbjørn Bjørseth.

18 SEP 1969